

Prof.dr.sc. Ljubomir Baban*

**Prof.dr.sc. Ratko Zelenika:
ZNANOST O ZNANOSTI,
5. izmijenjeno i dopunjeno
izdanje, knjiga prva,
Ekonomski fakultet, Rijeka,
2004., str. XXIII + 422**

Autor ovoga kapitalnog djela iz područja metodologije znanstvenih istraživanja zauzima vidno mjesto u znanstvenoj ekonomskoj literaturi. Do sada je objavio nekoliko zapaženih knjiga iz područja transportnih sustava.

Paralelno s tim radi, piše i objavljuje znanstvene radove iz metodologije znanstvenog istraživanja.

Vrijedno je istaknuti da je njegov sveučilišni udžbenik pod nazivom: Metodologija i tehnologija znanstvenog i stručnog istraživanja doživio četiri izdanja. Četvrto izdanje objavljeno je 2000. godine.

I sam se bavim problematikom metodologije istraživanja, pa sam s radošću primio vijest da je prof.dr.sc. Ratko Zelenika objavio 5. izdanje svoje metodologije, ali sada pod nazivom ZNANOST O ZNANOSTI, prva knjiga.

Prof.dr.sc. Zelenika objašnjava zbog čega cjelokupno znanje nije objavljeno u jednoj knjizi, pa će nazivi ostalih knjiga glasiti ovako:

- druga knjiga: Znanstvena i stručna pisana djela,
- treća knjiga: Metodologija znanstvenog istraživanja,
- četvrta knjiga: Tehnologija znanstvenog istraživanja,
- peta knjiga: Dizajniranje znanstvenih i stručnih pisanih djela,
- šesta knjiga: Znanjem do akademske karijere.

Ovakva "šestologija" bit će jedinstveni primjer u našoj zemlji, kada je riječ o metodologiji znanstvenog istraživanja.

Prva knjiga o kojoj je ovdje riječ obuhvaća šest poglavlja, i to:

1. UVOD
2. TEORIJSKE ZNAČAJKE O ZNANOSTI I OBRAZOVANJU
3. ZNANOST I LJUDSKI INTERNACIONALNI FENOMENI
4. KLASIFIKACIJA ZNANOSTI

* Ekonomski fakultet u Osijeku

5. ZNANSTVENE KATEGORIJE

6. ZNANSTVENA DJELATNOST I ZNANSTVENO ISTRAŽIVANJE.

Osim toga, knjiga ima i ove dijelove: predgovor, kazalo, literaturu, pogovor, popis tablica, popis grafikona, popis shema, popis crteža, kazalo imena, kazalo pojmova, kazalo kratica i bilješku o autoru. S pedagoške točke gledišta posebno je važno istaknuti da svaki dio knjige ima i pitanja za raspravu i ponavljanje. Znači autoru ove knjige temeljni je cilj da čitatelja ne uči samo propedeutiku nego daleko više od toga.

Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje ZNANOST O ZNANOSTI, knjiga prva, doživljam i kao filozofski pristup "znanosti o znanosti". Naime, o čemu je riječ? Prof.dr.sc. Ratko Zelenika u dobroj mjeri poznaje i logiku, tako da je vrlo detaljno obrazložio znanstvene kategorije: pojam, sud, definicija, razdioba (divizija), razlikovanje (distinkcija), opis (deskripcija), objašnjenje (eksplanacija), znanstveni problem, predmet znanstvenog istraživanja, hipoteza, predviđanje, znanstveno otkriće, dokaz, opovrgavanje ili pobijanje, zaključak, teorija (znanstvena), zakon (znanstveni), verifikacija spoznaje, znanstvena činjenica.

Drugim riječima, prof.dr.sc. R. Zelenika, ne zalaže se samo da mladi znanstvenici poznaju kategorijalni sustav, nego daleko više od toga.

Znanost o znanosti "teška" je po tematici koju obrađuje. Međutim, prof. Zelenika upotrebljava i jezik i stil prihvatljiv za sve čitatelje. Autorove misli su jasno i jezgrovito iznošene, pa se ova knjiga čita "u jednom dahu".

Prof.dr. sc. Ratko Zelenika napisao je kapitalno djelo, a Ekonomski fakultet u Rijeci ga je objavio. Širok je krug potencijalnih čitatelja. Knjigu treba čitati, razumjeti i primjenjivati u stručnom i znanstvenom radu.